

at man ved at antage Forslaget, udelukker nogle og 70 Disciple fra fri Underviisning, som nu kunne faae den. Ganske vist kunde man derimod med mere Tyde opfaae det Spørgsmaal, som jeg før anførte, om ikke dette Tilskud til den lærde Underviisning i Kjøbenhavn heelt eller tildeels kunde spares, idet der her i Byen er private Skoler, som maa ansees tilfredsstillende; man kan navnlig raisonere saaledes, at man for disse 12 a 13,000 Rd. kunde skaffe fri Underviisning til omtrent 200 Disciple, og at Værdien af den frie Underviisning, der i Metropolitan-skolen gives til nogle og 70, saaledes ikke kan anslaaes til Mere end cirka 5,000 Rd. om Aaret; der bliver altsaa 7 a 8,000 Rd. tilbage, hvorfor den ikke giver noget Bederlag. Den Argumentation kunde jeg, som sagt, forstaae, den kan der være Noget i, men Spørgsmaalet bliver da, om der virkelig ikke vindes Noget for disse 7—8000 Rd., som ydes til Metropolitan-skolen. Mig forekommer det nu, at der vindes Noget, ja at der endog vindes Meget derfor. Der vindes dette, som allerede oftere er blevet udtalt, at man i Kjøbenhavn har en Skole, som man altid kan være temmelig sikker paa, er i tilbørlig Orden, og derhos giver — det kan ikke nytte, at den ærede Forstagsstiller finder det besynderligt, at man siger det — en Slags Kontrol med den private Underviisning, en Kontrol, navnlig for Forældre og Børgere, som ville have Børn oplærte i en lærd Skole, idet der gives dem en naturlig Anledning til at see, hvilke Fordringer der overhovedet kan stilles til en lærd Skole, og Leilighed til at anstille Sammenligning mellem en velordnet Skole og de maastee mindre gode private Skoler, en Kontrol altsaa ikke just i Regjeringens Haand, men i de Borgeres, som have Interesse i at faae deres Børn og Mændinge vel underviste. Det er jo derhos let begribeligt, at et Skolevæsen, der bestyres af Staten og faaer Tilskud af Staten, kan holdes i en ganske anderledes god og vel ordnet Tilstand, end man kan være sikker paa, at det altid vil være Tilfældet med private Skoler. For disses Vedkommende vil det være afhængigt af flere tilfældige Omstændigheder, navnlig af de enkelte Personligheder, hvorvidt de holdes i en god Stand eller ikke. Man har

ikke den Garanti for, at det Normale, Almindelige og Ordinaire vil være det, at Skolen er god, som man har med Hensyn til en af Staten kontrolleret Skole, og som dette er afhængigt af Bestyrerens Person, saaledes er det det ogsaa af de enkelte Læreres Personer. Det er naturligt, at de private Skoler ikke kunne tilbyde — og det er vitterligt, at de heller ikke gjøre det — deres Lærere saa gunstige Vilkaar, som de offentlige Skoler tilbyde og kunne tilbyde. Det er en naturlig Følge deraf — Undtagelser kan der her ikke være Tale om — at den offentlige Skole i Reglen kan gjøre Regning paa at have bedre Kræfter end de private Skoler. Disse have maastee yngre og forsaavidt mere friske Kræfter, men det er umuligt for dem i Reglen at have saa erfarne, øvede og prøvede Lærere som de offentlige Skoler, der ganske anderledes binde Kræfterne til sig end de private. — De to Fordele, som altsaa vindes ved Metropolitan-skolen, og som efter min Formening fuldstændig retfærdiggjøre, at Staten hder et Tilskud til denne Skole ligesaavel som til Skolerne udenfor Hovedstaden, ere, at en heel Deel ubemidlede Indbyggerees Sønner der kunne faae fri Underviisning, og dernæst at man igjennem Metropolitan-skolens Bestaaen skaffer sig et Middel til at faae større Garanti for, at Skolevæsenet her i Staden i det Hele taget ikke synker ned under et vist Normalpunkt. Det blev anført af den ærede Ordfører for Forslagsstillerne som et Moment, der skulde svække Betydningen af, hvad der blev gjort gjældende om den frie Underviisning for adskillige ubemidlede Forældres Børn, at det ikke havde saa Meget at bethyde, idet Erfaringen viste, at det navnlig er Embedsstandens Børn, som for den største Deel nyde godt af denne frie Underviisning. Det har gjort mig ondt at høre dette udtale af den ærede Ordfører, forsaavidt det nemlig kunde opfattes paa den Maade, at han ved denne Leilighed vilde benytte den Misstemning, som undertiden synes at have været tilstede mod Embedsstanden, grundet paa, at den formeentlig skulde være favoriseret. Naar Metropolitan-skolen fortrinsviis har været besøgt af Embedsmænds Børn, har dette sin naturlige Grund deri, at det først er i de senere Aar,